

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/42/2005

SYTUACJA W IRAKU PO WYBORACH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Od trzech miesięcy stosunek Polaków do udziału naszych wojsk w misji stabilizacyjnej w Iraku nie ulega zmianie. W lutym¹ ponad dwie trzecie respondentów (68%) było przeciwnych obecności polskich żołnierzy w Iraku, w tym 46% wyrażało swój sprzeciw w sposób zdecydowany. Poparcie dla obecności naszego kontyngentu na Bliskim Wschodzie deklarowała nieco ponad jedna czwarta ankietowanych (28%).

Tabela 1

Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań																					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	IX*	X	XI	XII	I	II	
	2003						2004														2005	
	w procentach																					
Zdecydowanie popieram	10	9	13	13	10	12	15	12	11	12	8	9	8	10	8	7	8	8	9	9	10	
Raczej popieram	26	25	27	24	18	21	27	23	25	17	15	19	15	16	17	16	15	16	18	19	18	
POPIERAM	36	34	40	37	28	33	42	35	36	29	22	28	23	26	25	23	23	24	27	28	28	
Raczej nie popieram	25	27	23	26	21	25	22	24	25	26	21	20	22	24	22	25	22	23	23	24	22	
Zdecydowanie nie popieram	30	33	30	31	46	37	31	36	35	40	53	46	51	46	49	48	52	49	45	44	46	
NIE POPIERAM	55	60	53	57	67	62	53	60	60	66	74	66	73	70	71	73	74	72	68	68	68	
Trudno powiedzieć	8	6	7	6	5	5	5	6	4	5	4	5	4	5	4	4	3	4	5	4	5	

* Badanie „Omnibus”

Poparcie dla obecności polskich żołnierzy w Iraku wiąże się z deklarowanym przez badanych stopniem zainteresowania polityką. We wszystkich grupach przeważa niechętny stosunek do naszego zaangażowania na Bliskim Wschodzie, z tym że badani systematycznie śledzący wydarzenia na scenie politycznej są zdecydowanie mniej krytyczni niż pozostali.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (177) przeprowadzono w dniach 4-7 lutego 2005 roku na liczącej 1070 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 2

Zainteresowanie polityką	Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże	43	55	3
Średnie	30	67	4
Niższe, niewielkie	22	73	5
Żadne	21	70	8

Sympatie polityczne ankietowanych również wpływają na ich stosunek do obecności naszych wojsk w Iraku. Jedynie wyborcy SdPI w większości popierają udział polskich żołnierzy w operacji w tym kraju, zwolennicy PO są w swych opiniach na ten temat równo podzieleni, natomiast w pozostałych elektoratach, a także wśród respondentów niemających sprecyzowanych preferencji partyjnych oraz niezamierzających głosować zdecydowanie przeważają przeciwnicy naszego zaangażowania na Bliskim Wschodzie.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SdPI*	63	37	0
PO	49	49	2
SLD	43	55	2
PSL*	30	65	4
PiS	28	64	8
Samobrona	23	75	3
LPR	16	77	6
Niezdecydowani	24	72	5
Niezamierzający głosować	23	72	5

* Ze względu na niewielką liczebność zwolenników tych partii w badanej próbie wyniki należy traktować z ostrożnością

W porównaniu ze styczniem nieznacznie wzrósł odsetek badanych oczekujących jak najszybszego powrotu polskich żołnierzy do kraju. W lutym opowiadało się za tym 67% respondentów (wzrost o 4 punkty), natomiast 28% (spadek o 6 punktów) było zdania, że nasi żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji.

Tabela 4

Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2004										2005	
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	
	w procentach											
Zdecydowanie powinni pozostać w Iraku	19	15	16	12	16	15	12	15	15	14	13	
Raczej powinni pozostać w Iraku	24	17	18	17	17	16	17	16	18	20	15	
POWINNI POZOSTAĆ W IRAKU	43	32	34	29	33	31	29	31	33	34	28	
Raczej powinni powrócić do Polski	25	20	18	20	21	19	21	19	21	22	22	
Zdecydowanie powinni powrócić do Polski	25	43	42	47	41	46	47	46	43	41	45	
POWINNI POWRÓCIĆ DO POLSKI	50	63	60	67	62	65	68	65	63	63	67	
Trudno powiedzieć	7	5	5	4	4	4	3	4	4	3	5	

Opinie o udziale naszych żołnierzy w misji stabilizacyjnej i przyszłości polskiego kontyngentu w Iraku są ze sobą ściśle powiązane. Badani popierający naszą obecność w tym kraju w większości są zdania, że powinniśmy wypełnić swoje zobowiązania do końca, czyli pozostać na Bliskim Wschodzie do czasu zakończenia misji. Natomiast ci, którzy są przeciwni naszemu zaangażowaniu w Iraku, opowiadają się za natychmiastowym powrotem polskich żołnierzy do kraju.

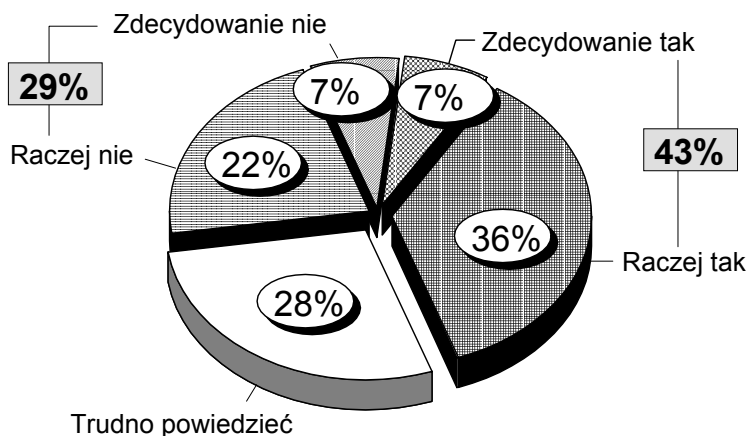
Tabela 5

Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?	Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski?		
	Powinni pozostać w Iraku	Powinni powrócić do Polski	Trudno powiedzieć
	w procentach		
POPIERAM	70	26	4
NIE POPIERAM	11	87	2
Trudno powiedzieć	18	23	59

IRAK PO WYBORACH

Lutowy sondaż przeprowadzaliśmy bezpośrednio po wyborach parlamentarnych w Iraku, w związku z tym zapytaliśmy respondentów, czy ich zdaniem wpłyną one na proces demokratyzacji na Bliskim Wschodzie. Ponad dwie piąte badanych (43%) uważało, że wybory przyczynią się do ustabilizowania sytuacji politycznej w Iraku, ale jedynie 7% wyrażało tę opinię w sposób zdecydowany. Odmiennego zdania było 29% respondentów, w tym tylko 7% twierdziło, że wybory w Iraku zdecydowanie nie przyczynią się do stabilizacji w regionie.

RYS. 1. CZY, PANA(I) ZDANIEM, WYBORY, KTÓRE ODBYŁY SIĘ W IRAKU 30 STYCZNIA BR., PRZYCZYNIĄ SIĘ DO USTABILIZOWANIA SYTUACJI POLITYCZNEJ W TYM KRAJU CZY TEŻ NIE?

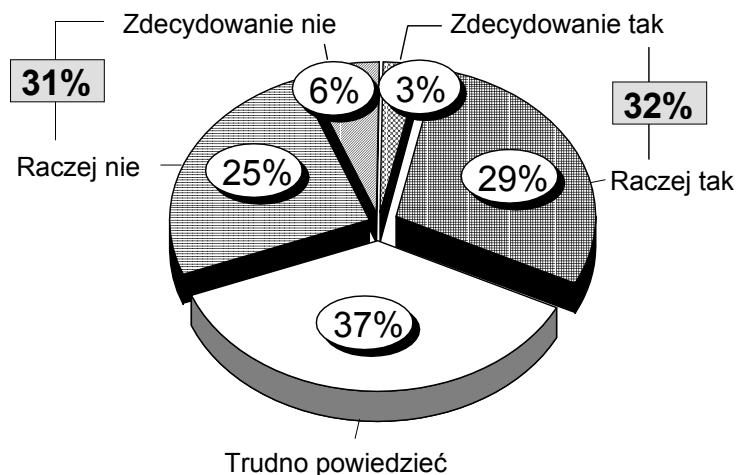
Badani określający swoje zainteresowanie polityką jako duże i średnie częściej niż pozostali są zdania, że wybory parlamentarne w Iraku będą miały pozytywny wpływ na sytuację polityczną w tym kraju. Osoby nieinteresujące się polityką w większości nie mają wyrobionej opinii na ten temat.

Tabela 6

Zainteresowanie polityką	Czy, Pana(i) zdaniem, wybory, które odbyły się w Iraku 30 stycznia br., przyczynią się do ustabilizowania sytuacji politycznej w tym kraju czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże	50	36	14
Średnie	51	33	16
Nikłe, niewielkie	38	26	36
Żadne	23	19	58

Pytanie, czy system demokratyczny ma szansę sprawdzić się w Iraku czy też nie, przysporzyło badanym więcej problemów. Odsetki odpowiedzi twierdzących i przeczących były niemal takie same (odpowiednio: 32% i 31%). Porównywalna liczebnie grupa ankietowanych (37%) nie miała zdania w tej sprawie.

RYS. 2. CZY, PANA(I) ZDANIEM, SYSTEM DEMOKRATYCZNY MA SZANSE SPRAWDZIĆ SIĘ W IRAKU CZY TEŻ NIE?

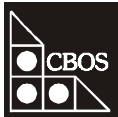

Opinie o szansach wprowadzenia demokracji w Iraku i wpływie przeprowadzonych wyborów na stabilizację sytuacji politycznej w tym kraju są ze sobą ściśle powiązane. Badani uważający, iż demokracja w Iraku się sprawdzi, w większości są zdania, że wybory, które odbyły się w styczniu, przyczynią się do ustabilizowania sytuacji politycznej. Respondenci wątpiący w demokratyzację Iraku najczęściej sądzą, że wybory nie poprawią sytuacji politycznej w tym kraju.

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, system demokratyczny ma szanse sprawdzić się w Iraku czy też nie?	Czy, Pana(i) zdaniem, wybory, które odbyły się w Iraku 30 stycznia br., przyczynią się do ustabilizowania sytuacji politycznej w tym kraju czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	79	12	9
Nie	25	65	10
Trudno powiedzieć	27	14	59

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Od września 2003 roku Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?
1 - Zdecydowanie popieram; 2 - Raczej popieram; 3 - Raczej nie popieram;
4 - Zdecydowanie nie popieram

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	10	18	22	46	5	1069
Płeć						
Mężczyźni	14	23	21	39	3	506
Kobiety	7	13	22	52	6	563
Wiek						
18-24 lat	11	20	21	46	2	167
25-34	15	21	23	36	5	200
35-44	10	15	27	47	1	167
45-54	7	18	17	53	4	216
55-64	10	15	21	49	4	136
65 lat i więcej	9	14	21	44	11	183
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	17	23	47	5	400
Miasto do 20 tys.	14	14	22	47	3	129
20-100 tys.	10	16	24	46	4	209
101-500 tys.	11	19	20	46	4	201
501 tys.i więcej mieszk.	14	25	18	38	5	129
Wykształcenie						
Podstawowe	9	16	23	45	7	314
Zasadnicze zawodowe	9	17	20	50	4	276
Średnie	11	17	23	46	2	367
Wyższe	14	25	20	35	6	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	15	22	16	41	6	70
Prac.umysł.niż.szczebła	11	23	22	40	4	88
Pracownicy fiz.- umysł.	12	16	22	50	1	93
Robotnicy wykwalifikowani	11	17	16	51	5	97
Robotnicy niewykwalifik.	7	10	22	59	2	48
Rolnicy	5	12	23	60	0	57
Pracujący na własny rach.	12	27	32	26	3	31
Bierni zawodowo						
Renciści	11	14	25	46	4	123
Emeryci	8	15	20	48	10	208
Uczniowie i studenci	11	23	20	43	3	78
Bezrobotni	15	20	28	36	2	125
Gospodynie domowe i inni	8	19	17	45	11	52
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	14	15	21	46	5	151
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	4	26	25	40	5	81
sekt. pryw. poza rolnict.	13	18	18	48	3	197
prywatnym gosp. rolnym	6	12	22	55	5	83
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	11	16	22	48	3	180
301-500	10	21	21	46	2	198
501-900	11	15	23	47	4	249
901-1200	14	13	20	49	3	76
Powyżej 1200 zł	17	25	18	36	3	67
Ocena własnych war. mater.						
Złe	10	16	22	47	4	353
Średnie	9	16	23	48	4	446
Dobre	14	22	19	40	5	270
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	15	22	48	7	74
Raz w tygodniu	8	17	22	49	4	549
1-2 razy w miesiącu	9	17	22	43	9	167
Kilka razy w roku	14	20	22	41	4	182
W ogóle nie uczestniczy	20	20	18	40	3	97
Poglądy polityczne						
Lewica	15	21	17	41	6	149
Centrum	11	19	22	47	1	275
Prawica	13	19	20	45	3	312
Trudno powiedzieć	6	14	25	47	8	332

Tabela 2. Czy polscy żołnierze powinni pozostać w Iraku do czasu zakończenia misji czy też jak najszybciej powrócić do Polski? 1 - Zdecydowanie powinni pozostać w Iraku; 2 - Raczej powinni pozostać w Iraku; 3 - Raczej powinni powrócić do Polski; 4 - Zdecydowanie powinni powrócić do Polski

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	15	22	45	5	1069
Płeć						
Mężczyźni	19	18	23	36	4	506
Kobiety	7	13	20	53	7	563
Wiek						
18-24 lat	15	16	27	40	2	167
25-34	13	23	21	36	6	200
35-44	13	16	23	48	1	167
45-54	11	15	18	51	6	216
55-64	15	12	21	47	5	136
65 lat i więcej	10	10	22	48	10	183
Miejsce zamieszkania						
Wieś	9	14	27	45	4	400
Miasto do 20 tys.	12	16	19	45	8	129
20-100 tys.	14	16	21	45	5	209
101-500 tys.	14	17	19	46	4	201
501 tys. i więcej mieszk.	20	18	11	44	7	129
Wykształcenie						
Podstawowe	11	10	25	47	6	314
Zasadnicze zawodowe	12	14	21	50	3	276
Średnie	13	17	21	45	4	367
Wyższe	18	31	14	26	10	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	19	30	16	27	8	70
Prac. umysł. niż. szczebla	17	25	19	32	7	88
Pracownicy fiz.- umysł.	13	16	19	51	2	93
Robotnicy wykwalifikowani	14	13	23	47	3	97
Robotnicy niewykwalifik.	6	20	16	56	2	48
Rolnicy	10	7	22	58	3	57
Pracujący na własny rach.	20	21	28	31	0	31
Bierni zawodowo						
Renciści	12	11	20	52	5	123
Emeryci	9	11	20	51	9	208
Uczniowie i studenci	21	8	31	37	3	78
Bezrobotni	9	15	29	41	6	125
Gospodynie domowe i inni	11	23	13	47	6	52
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	23	20	37	6	151
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	10	23	20	42	6	81
sekt. pryw. poza rolnict.	18	17	18	45	3	197
prywatnym gosp. rolnym	8	8	26	54	4	83
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	9	12	22	53	4	180
301-500	14	15	23	44	4	198
501-900	12	14	20	50	4	249
901-1200	18	21	15	39	8	76
Powyżej 1200 zł	27	16	16	37	5	67
Ocena własnych war. mater.						
Złe	11	13	22	48	6	353
Średnie	10	16	22	48	3	446
Dobre	19	17	20	37	7	270
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	11	13	23	45	8	74
Raz w tygodniu	10	14	22	49	4	549
1-2 razy w miesiącu	13	18	21	39	9	167
Kilka razy w roku	14	20	22	41	3	182
W ogóle nie uczestniczy	24	13	21	37	5	97
Poglądy polityczne						
Lewica	16	21	17	40	6	149
Centrum	14	15	20	49	2	275
Prawica	17	19	19	43	3	312
Trudno powiedzieć	6	11	28	46	10	332

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, wybory, które odbyły się w Iraku 30 stycznia br., przyczynia się do ustabilizowania sytuacji politycznej w tym kraju czy też nie? (%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	7	36	22	7	28	1067
Płeć						
Mężczyźni	8	38	24	10	20	505
Kobiety	6	35	20	5	35	562
Wiek						
18-24 lat	7	35	27	8	24	164
25-34	7	37	27	4	25	200
35-44	6	36	24	10	24	167
45-54	5	42	22	7	24	216
55-64	11	40	16	6	27	136
65 lat i więcej	5	28	17	7	43	183
Miejsce zamieszkania						
Wieś	5	36	21	5	34	398
Miasto do 20 tys.	6	47	13	6	28	129
20-100 tys.	8	36	23	8	26	209
101-500 tys.	10	32	27	10	21	201
501 tys.i więcej mieszk.	7	34	29	8	22	129
Wykształcenie						
Podstawowe	7	32	19	4	38	314
Zasadnicze zawodowe	8	37	19	10	26	275
Średnie	5	38	26	7	24	366
Wyższe	7	40	28	8	17	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	5	43	24	5	22	70
Prac.umysł.niż.szczebła	4	38	30	7	21	88
Pracownicy fiz.- umysł.	8	39	28	8	17	93
Robotnicy wykwalifikowani	8	43	21	5	23	96
Robotnicy niewykwalifik.	2	22	30	15	31	47
Rolnicy	8	25	25	2	39	57
Pracujący na własny rach.	5	47	25	7	15	31
Bierni zawodowo						
Renciści	6	32	21	5	36	123
Emeryci	9	29	16	9	38	208
Uczniowie i studenci	10	40	19	8	23	78
Bezrobotni	3	38	24	7	28	125
Gospodynie domowe i inni	6	54	19	5	16	52
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	4	43	24	6	22	151
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	5	36	33	7	18	81
sekt. pryw. poza rolnict.	8	37	25	8	22	195
prywatnym gosp. rolnym	6	32	26	3	35	83
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	5	38	25	7	25	180
301-500	7	39	18	8	29	198
501-900	7	37	21	8	27	249
901-1200	8	39	29	10	14	76
Powyżej 1200 zł	5	42	27	8	18	67
Ocena własnych war. mater.						
Złe	6	36	19	9	30	351
Średnie	7	36	24	5	28	446
Dobre	7	38	24	8	24	270
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	7	35	14	7	36	74
Raz w tygodniu	5	39	24	5	27	548
1-2 razy w miesiącu	7	39	17	6	32	167
Kilka razy w roku	8	36	27	11	19	182
W ogóle nie uczestniczy	13	20	23	12	33	95
Poglądy polityczne						
Lewica	12	33	27	12	16	149
Centrum	7	39	27	8	20	273
Prawica	8	45	24	5	17	312
Trudno powiedzieć	3	27	15	5	49	331

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, system demokratyczny ma szansę sprawdzić się w Iraku czy też nie?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	3	29	25	6	37	1067
Płeć						
Mężczyźni	5	32	29	7	27	505
Kobiety	1	25	22	5	46	563
Wiek						
18-24 lat	4	35	28	8	25	165
25-34	2	30	27	5	36	200
35-44	1	30	24	5	39	167
45-54	3	28	28	6	36	216
55-64	6	28	23	9	34	136
65 lat i więcej	2	22	23	4	50	183
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	31	21	5	41	399
Miasto do 20 tys.	1	28	25	7	38	129
20-100 tys.	2	26	26	8	38	209
101-500 tys.	6	31	33	6	24	201
501 tys.i więcej mieszk.	4	22	28	6	40	129
Wykształcenie						
Podstawowe	4	26	18	2	50	314
Zasadnicze zawodowe	2	31	24	7	37	276
Średnie	2	31	30	8	29	366
Wyższe	4	24	36	10	26	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	22	34	7	32	70
Prac.umysł.niż.szczebła	0	31	33	11	24	88
Pracownicy fiz.- umysł.	1	33	27	6	33	93
Robotnicy wykwalifikowani	3	26	32	4	34	97
Robotnicy niewykwalifik.	0	25	25	12	37	47
Rolnicy	0	27	22	0	51	57
Pracujący na własny rach.	3	35	27	5	30	31
Bierni zawodowo						
Renciści	5	23	21	4	47	123
Emeryci	4	25	22	8	42	208
Uczniowie i studenci	9	36	27	7	21	78
Bezrobotni	1	32	23	2	42	125
Gospodynie domowe i inni	3	37	22	9	30	52
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	2	28	29	10	31	151
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	4	24	35	5	32	81
sekt. pryw. poza rolnict.	2	31	30	7	31	195
prywatnym gosp. rolnym	0	30	19	1	49	83
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	1	37	23	4	35	180
301-500	4	23	26	6	40	198
501-900	3	29	28	7	33	249
901-1200	4	27	32	10	26	76
Powyżej 1200 zł	3	27	30	8	32	67
Ocena własnych war. mater.						
Złe	1	31	23	5	39	351
Średnie	3	28	27	6	36	446
Dobre	5	27	25	8	35	270
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	5	24	16	7	47	74
Raz w tygodniu	2	29	27	5	36	549
1-2 razy w miesiącu	2	29	23	5	40	167
Kilka razy w roku	4	34	26	7	29	182
W ogóle nie uczestniczy	5	20	26	9	41	95
Poglądy polityczne						
Lewica	5	32	24	14	26	149
Centrum	3	33	28	8	29	273
Prawica	5	32	35	4	24	312
Trudno powiedzieć	1	20	16	3	60	332